

Uvod u IAKS i LPIS – IAKS, elementi IAKS-a i uloga LPIS-a u okviru sistema

Zoran Knežević, Uprava za agrarna plaćanja

Zašto govorimo o IAKS-u?

IAKS je obavezan alat za dodelu, kontrolu i praćenje podsticaja vezanih za površinu i životinje.

IAKS ima više elemenata, a jedan od najvažnijih je LPIS (uz FR, GSA i AMS).

LPIS obezbeđuje prostornu komponentu: gde se nalazi poljoprivredno zemljište, površinu, nagib, ekspoziciju, područje i sl.

Rad operatera na LPIS-u zato nije izolovano crtanje u GIS alatu/modulu – kvalitet podataka kasnije utiče na prijave i provere.

Cilj radionice je da povežemo sistem, pravila i konkretan rad u aplikaciji.

IAKS/LPIS – odnos sistema i ključnih elemenata

Od šireg sistema idemo ka referentnoj parceli i praktičnom radu.

IAKS – sistem, ne jedna aplikacija

IAKS treba posmatrati kao skup međusobno povezanih baza podataka, procedura i kontrola.

Podaci o korisniku, zemljištu, zahtevima i kontrolama moraju biti međusobno usklađeni.

Za površinske mere posebno je važna pouzdana geoprostorna osnova.

LPIS je jedan od ključnih elemenata te osnove.

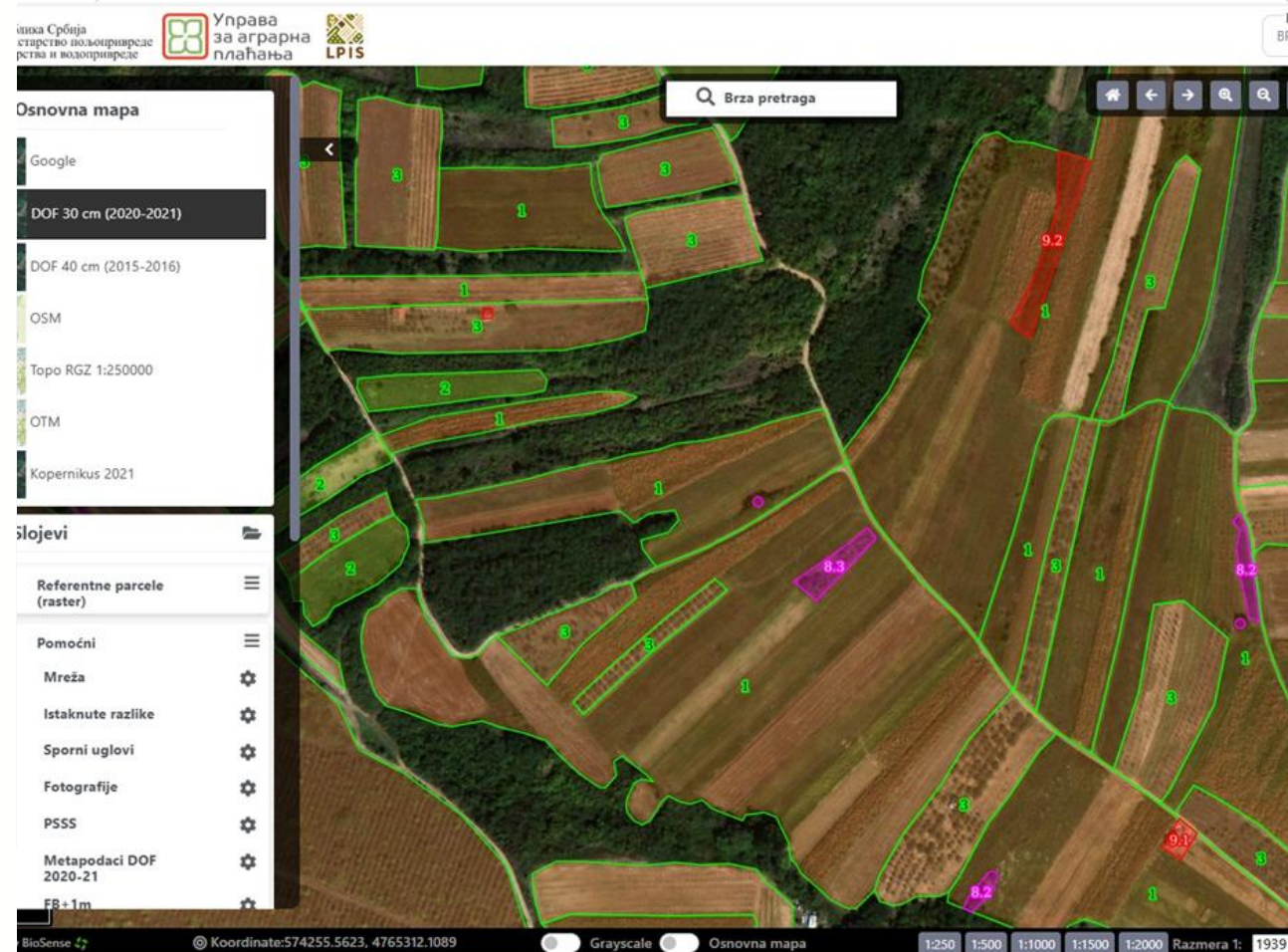
LPIS – šta je i čemu služi

Digitalni sistem za identifikaciju poljoprivrednog zemljišta.

Geografska baza podataka (GIS) zasnovana na referentnim parcelama.

Omogućava određivanje površina koje se koriste u poljoprivredi.

Omogućava proveru prijavljenih površina i predstavlja referencu za kontrole.

Primer rada sa LPIS mapom

z kvalitetne referentne baze povećava se rizik grešaka u daljim postupcima.

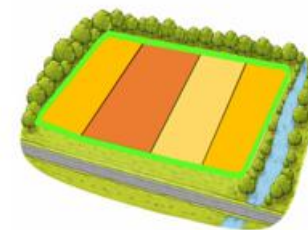
Referentna parcela u Srbiji

U LPIS-u Srbije referentna parcela je fizički blok (FB). **Minimalna površina fizičkog bloka je 500 m².**

FB nije isto što i katastarska parcela niti parcela jednog gazdinstva. Fizički blok predstavlja deo poljoprivrednog zemljišta sa istom vrstom stvarne upotrebe, ograničen relativno stabilnim fizičkim granicama.

Jedan FB može obuhvatati više parcela više poljoprivrednih gazdinstava.

Granica FB treba da bude zasnovana na stabilnim fizičkim elementima i stvarnoj upotrebi.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Ključni elementi LPIS-a

Poljoprivredne površine –
referentne parcele / fizički blokovi.

Neprihvatljive površine –
npr. šume, putevi, objekti, sve što je veštačka tvorevina na poljoprivrednom zemljištu
i druge površine koje se izdvajaju prema pravilima.

Obeležja pejzaža – elementi koji se evidentiraju prema posebnim kriterijumima.

Ažuriranje podataka – LPIS mora pratiti relevantne promene u prostoru.

Ključni elementi LPIS-a

1 Oranica
Poljoprivredne površine koje se koriste kao oranile.
Unutar fizičkog bloka na oranicama evidentiraju se obeležja pejzaža (OP) prema posebnim kriterijumima.

2 Pašnjak
Poljoprivredne površine koje se koriste kao pašnjaci.

3 Voćnjak
Poljoprivredne površine koje se koriste kao voćnjaci.

4 Vinograd
Poljoprivredne površine koje se koriste kao vinogradi.

Nepoljoprivredne površine (NP)
• Površine koje se ne mogu koristiti za poljoprivrednu proizvodnju (npr. objekti, dvorišta, putevi i dr.).

Ostale površine
• Npr. put. Predstavljaju granicu fizičkih blokova ili nepoljoprivredne površine, u skladu sa pravilima.

Fizički blok (FB) – oranica (1)	Fizički blok (FB) – pašnjak (2)	Fizički blok (FB) – voćnjak (3)	Fizički blok (FB) – vinograd (4)	Obeležja pejzaža (OP) (unutar FB na oranicama)
Nepoljoprivredne površine (NP) (npr. objekti, put)	Ostale površine (npr. put – granica FB)	Vodena površina (npr. reka, kanal – granica FB)		

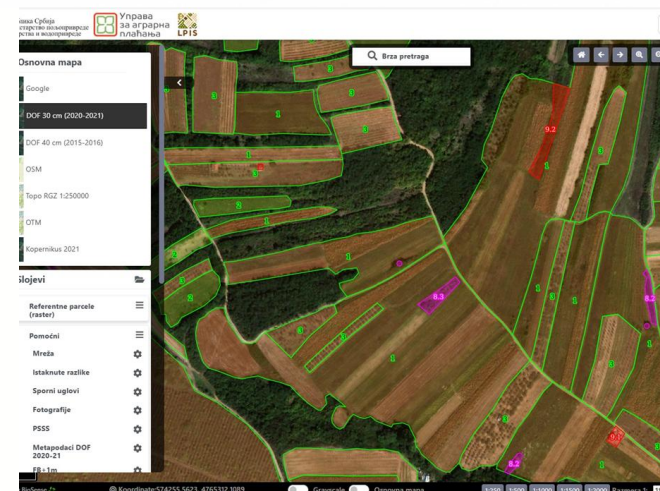
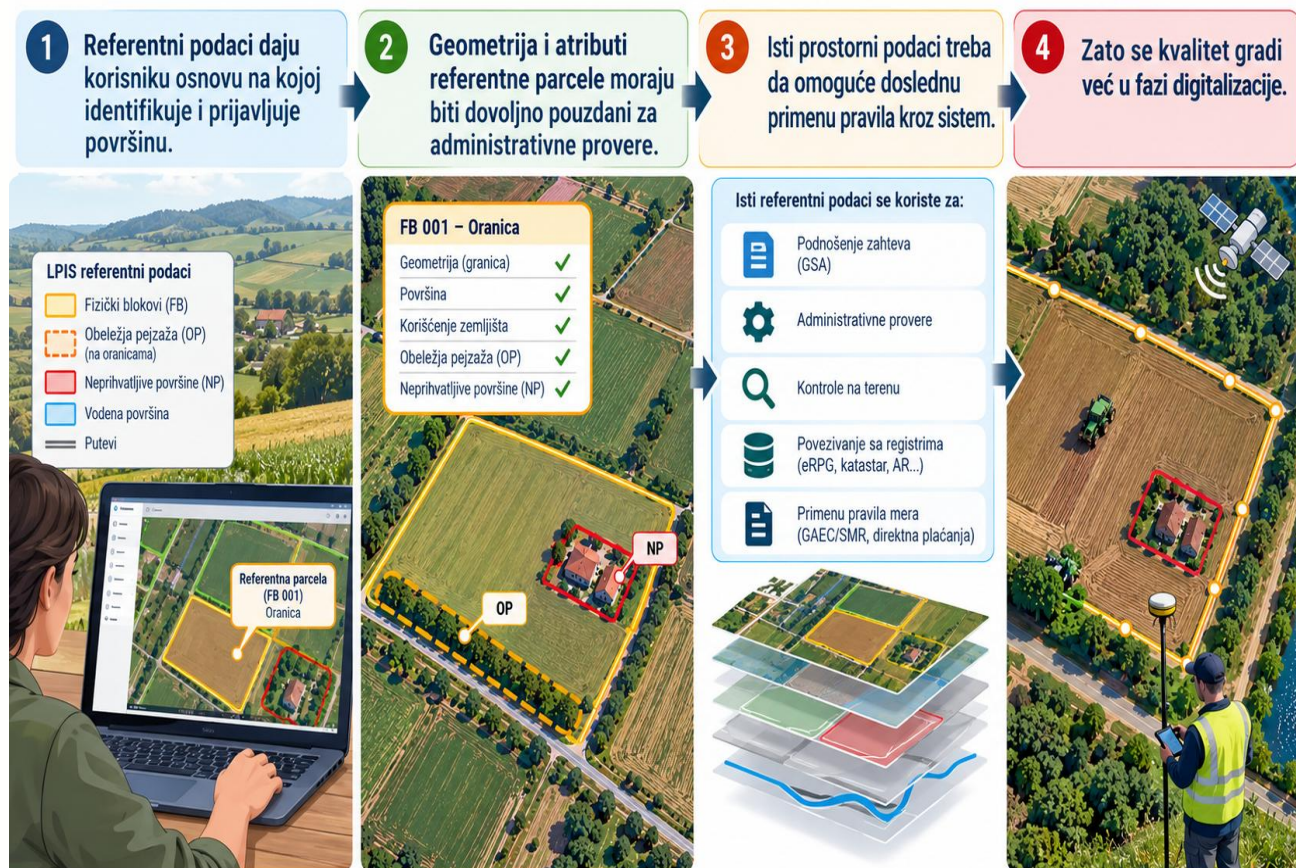
Od LPIS-a ka geoprostornom zahtevu

Referentni podaci daju korisniku osnovu na kojoj identifikuje i prijavljuje površinu.

Geometrija i atributi referentne parcele moraju biti dovoljno pouzdani za administrativne provere.

Isti prostorni podaci treba da omoguće doslednu primenu pravila kroz sistem.

Zato se kvalitet gradi već u fazi digitalizacije.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Šta kvalitetan LPIS mora da obezbedi

- Dosledno definisane referentne parcele
- Ispravnu klasifikaciju stvarne upotrebe zemljišta
- Pravilno izdvojene neprihvatljive površine i obeležja pejzaža (OP)
- Prostornu konzistentnost podataka i mogućnost kontrole i korekcije
- Dokumentovan i ujednačen način rada operatera

Šta kvalitetan LPIS mora da obezbedi?

1 Dosledno definisane referentne parcele.

2 Ispravnu klasifikaciju stvarne upotrebe zemljišta.

 Oranica (1)

 Pašnjak (2)

 Voćnjak (3)

 Vinograd (4)

3 Pravilno izdvojene neprihvatljive površine i obeležja pejzaža (OP).

 Neprihvatljive površine (NP)

 Obeležja pejzaža (OP)

4 Prostornu konzistentnost podataka i mogućnost kontrole i korekcije.

5 Dokumentovan i ujednačen način rada operatera.

Evidencija rada

☒ Operater

☒ Datum i vreme

☒ Izvršene aktivnosti

☒ Izmene i korekcije

☒ Komentar

FB 001

Kultura

Oranica

Površina (ha)

12.34

Status

Prihvativ

Isti tip situacije treba da bude rešavan na isti način, bez obzira na to ko vrši digitalizaciju.

Veza operater – kontrolor – baza

1 Digitalizacija

 Operater

Operater digitalizuje prema pravilima i dostupnim izvorima podataka.

2 Kontrola

 Kontrolor

Kontrolor naknadno proverava tačnost i kvalitet izvršene digitalizacije.

3 Korekcija

 Operater

Utvrđene greške vraćaju se operateru kroz markere, na korekciju.

4 Validacija

 Kontrolor

Nakon izvršenih korekcija i uspešne kontrole, validirani rezultat postaje deo pouzdane LPIS referentne baze.

Kvalitet LPIS-a rezultat je jasno definisanog procesa digitalizacije, kontrole, korekcije i validacije.

Šta danas treba zapamtiti

IAKS je obavezan sistem za dodelu, praćenje i kontrolu podsticaja; LPIS je njegova geoprostorna osnova.

FB je referentna parcela koju ćemo detaljno obrađivati.

Tačna granica nije dovoljna ako je atribut pogrešan – i obrnuto.

Pravila, fotointerpretacija, slojevi i kontrola kvaliteta čine jednu celinu.

